

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop Dwyrain Cymru: Adroddiad Gweithredu Blynyddol 2016

Atodiad 1: Crynodeb i Ddinasyddion

Trosolwg

Mae Cymru'n elwa ar oddeutu €2.4 biliwn o gyllid yr UE drwy bedair Rhaglen y Cronfeydd Strwythurol ar gyfer y cyfnod 2014-2020. Mae hyn yn cynnwys oddeutu €405 miliwn o dan Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop Dwyrain Cymru er mwyn helpu i gyflawni twf economaidd drwy hyrwyddo lefelau uchel o gyflogaeth gynaliadwy gan ddatblygu gweithlu medrus ac ymatebol i Gymru, yn awr ac ar gyfer y dyfodol.

Mae'r Rhaglen wedi ei rhannu yn bum maes blaenoriaeth:

Blaenoriaeth 1: Ymchwil ac Arloesi

Blaenoriaeth 2: Cystadleurwydd Busnesau Bach a Chanolig

Blaenoriaeth 3: Ynni Adnewyddadwy ac Effeithlonrwydd Ynni

Blaenoriaeth 4: Cysylltedd

Blaenoriaeth 5: Cymorth Technegol

Dyma'r ail Adroddiad Gweithredu Blynyddol ar gyfer Rhaglen Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop Dwyrain Cymru. Mae'n rhoi sylw i'r flwyddyn adrodd 2016.

Prif gyflawniadau 2016

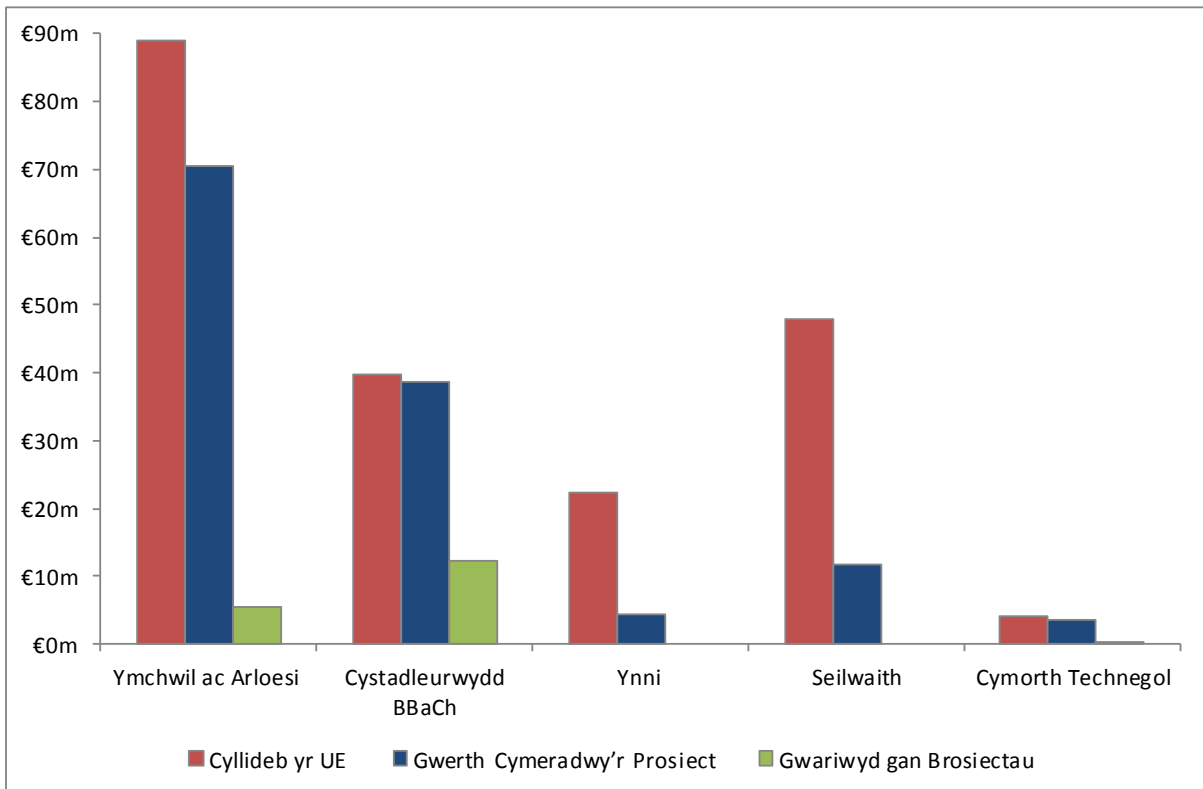
- Erbyn diwedd 2016, roedd €129 miliwn o gyllid yr UE wedi ei fuddsoddi mewn 23 o brosiectau, gan symbylu cyfanswm o €283 miliwn o fuddsoddiad yn Nwyrain Cymru.
- Llwyddodd Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru i gyrraedd ei tharged ymrwymiad o 60% ym mhob un o'r rhaglenni er mwyn helpu i sicrhau y gwneir y defnydd gorau o holl gyllid yr UE cyn i'r DU adael yr UE.
- Cefnogwyd mwy na 1,000 o fusnesau (gan gynnwys sefydlu bron i 440 o fusnesau) a chrëwyd 420 o swyddi.
- Crëwyd £21 miliwn o arian ymchwil drwy brosiectau'r UE.
- Ym mis Mehefin, agorwyd Canolfan Ymchwil Delweddu'r Ymennydd Prifysgol Caerdydd gan y Frenhines. Ers hynny mae'r ganolfan wedi ennill gwobr prosiect y flwyddyn gan Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig
- Ym mis Medi lanswyd Cronfa Fusnes Cymru gwerth £226 miliwn sy'n darparu cyllid i fusnesau bach a chanolig Cymru.

- Cafodd Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru ei dynodi yn Awdurdod Rheoli ac Ardystio y Cronfeydd Strwythurol ar gyfer 2014-2020.

Cynnydd Ariannol

Mae'r siart canlynol yn dangos, fesul Blaenoriaeth, cyfanswm cyllid yr UE sydd wedi ei ddyrannu, faint sydd wedi ei fuddsoddi mewn prosiectau, a faint sydd wedi ei wario gan y prosiectau.

Siart 1: Cyllid yr UE: Cyllideb, Cymeradwywyd a Gwariwyd

Prosiectau a gymeradwywyd hyd at ddiwedd 2016

Mae disgrifiad o'r prosiectau a gymeradwywyd o dan bob Blaenoriaeth Rhaglen ac astudiaethau achos ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru www.gov.wales/eu-funding

Blaenoriaeth 1: Ymchwil ac Arloesi

Erbyn diwedd 2016 roedd y Flaenoriaeth hon bron iawn â chyflawni ymrwymiad llawn - wrth i ryw 92% o'r holl gyllid a ddyrannwyd gael ei fuddsoddi mewn saith prosiect. Yn ystod 2016, dyfarnwyd mwy na £13 miliwn o'r Gronfa i Sefydliad Lled-ddargludyddion Cyfansawdd Prifysgol Caerdydd i bontio'r bwlch rhwng y labordy ymchwil a manteisio ar y farchnad ac er mwyn datblygu cynnyrch, prosesau a gwasanaethau newydd. Mae'n elfen allweddol o ddatblygiad cyffredinol o 'glwstwr' o led-ddargludyddion cyfansawdd yn Nwyrain Cymru. Y nod yw ennill cydnabyddiaeth fyd-eang fel y 5ed clwstwr o led-ddargludyddion yn Ewrop, ond yn bwysicach, y clwstwr cyntaf o led-ddargludyddion cyfansawdd. Yn ystod dyddiau cynnar y cyfnod rhaglennu bu'r pwyslais ar ddatblygu prosiectau strategol fydd yn darparu elfennau allweddol y Flaenoriaeth; hynny yw, newid sylweddol yn yr economi wybodaeth. Drwy adeiladu ar hyn, gwahoddwyd ceisiadau ar ddiwedd 2016 i ymdrin ag agwedd masnacheiddio y Flaenoriaeth hon. O 2017 rhoddir ystyriaeth a chefnogaeth i gynigion arloesol a all droi gwaith ymchwil ac arloesi yn gynnyrch, prosesau a gwasanaethau newydd a gwell yn llwyddiannus er mwyn mynd i'r afael â dangosyddion perfformiad yn y maes hwn.

Blaenoriaeth 2: Cystadleurwydd Busnesau Bach a Chanolig

Erbyn diwedd 2016, roedd bron iawn yr holl gyllid wedi ei ymrwymo (97%) drwy gefnogi saith prosiect yn rhan o'r Flaenoriaeth hon. Mae dyraniadau a wneir yn rhan o'r Flaenoriaeth hon yn ffurfio cyfres integredig o fuddsoddiadau o dan arweiniad Llywodraeth Cymru, Canolfan Gydwethredol Cymru a Chyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru sy'n ffurfio 'Teulu Busnes Cymru'.

Mae rhagamcanion y prosiect o'u cymharu â thargedau'r Flaenoriaeth fel y disgwylir iddynt fod yn ystod y cyfnod hwn o'r prosiect.

Blaenoriaeth 3: Ynni Adnewyddadwy ac Effeithlonrwydd Ynni

Mae'r Flaenoriaeth hon yn canolbwyntio ar gefnogi cynlluniau ynni adnewyddadwy cymunedol bychain a chynyddu effeithlonrwydd ynni stoc dai bresennol Cymru, drwy dargedu'n benodol y cartrefi hynny sy'n wynebu tlodi tanwydd sylweddol. Mae 20% o gyfanswm dyraniad y Flaenoriaeth wedi ei ymrwymo, a chynhaliwyd gweithdai er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r cyllid sydd ar gael ar gyfer cynlluniau ynni adnewyddadwy cymunedol bychain ac mae nifer o gynlluniau posibl yn cael eu hystyried bellach. Bydd mwy o waith hyrwyddo a fydd yn cynnwys cais am Ynni Cymunedol yn digwydd yn ystod gwanwyn 2017. Roedd gwaith yn mynd rhagddo yn ystod 2016 i ddatblygu cynllun ARBED 3 Llywodraeth Cymru, ac mae disgwyl gweld y cynllun ar waith yn gynnar yn 2017.

Cynlluniau adeiladu cyfalaf yw'r cynlluniau a ariennir yn bennaf yn rhan o'r Flaenoriaeth hon. Er ei bod yn rhy gynnar felly ar y cam gweithredu hwn o'r cynllun i wneud unrhyw benderfyniadau cadarn ynghylch y ddarpariaeth o'i chymharu â

thargedau cyffredinol y Flaenoriaeth, nid oes unrhyw bryderon ynglŷn â'r perfformiad ar hyn o bryd.

Blaenoriaeth 4: Cysylltedd

Mae'r Flaenoriaeth hon yn cefnogi cynlluniau sy'n ymwneud â mynediad i Fand eang, a cham 2 o gynllun Metro Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Erbyn diwedd 2016 roedd oddeutu 24% o ddyraniad y Flaenoriaeth hon wedi ei fuddsoddi mewn dau gynllun Band eang.

Parhawyd i wneud cynnydd yn ystod 2016 o ran datblygu Cam 2 y prosiect Metro, a fydd yn ategu'r prosiect cyfatebol sy'n rhan o raglen Gorllewin Cymru a'r Cymoedd.

Yn seiliedig ar brosiectau sydd wedi eu cymeradwyo a chynigion sydd ar y gweill, ymddengys bod pethau'n mynd rhagddynt yn ôl y disgwyl o'u cymharu â'r targedau dangosol.

Blaenoriaeth 5: Cymorth Technegol

Erbyn diwedd 2016 roedd mwy nag 82% o ddyraniad y Flaenoriaeth hon wedi ei ymrwymo i chwe phrosiect. Roedd hyn yn cynnwys cymeradwyo'r pedwar 'Tîm Ymgysylltu Rhanbarthol' (Gogledd Cymru, Canolbarth Cymru, Bae Abertawe a De-ddwyrain Cymru) er mwyn helpu i gefnogi agweddau rheoli a darparu'r Rhaglen drwy sicrhau darpariaeth ranbarthol integredig a mwy o flaenoriaethu economaidd mewn cysylltiad â'r prosiectau. Mae'r Tîmau Ymgysylltu Rhanbarthol hefyd yn gweithio gyda'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol i brawfesur ac ymgysylltu â phrosiectau Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop yn ranbarthol. Tua diwedd 2016 cymeradwywyd prosiect Cymorth Technegol WEFO hefyd er mwyn helpu i reoli gweithrediad y rhaglen yn llwyddiannus.